

LIPOLTICKÉ LISTY

Zpravodaj obcí Lipolstice,
Pelechov, Sovoluská Lhota
Čtvrtletník – č. 2/2021

Seriál: Řeč barev

Zelená je jedna ze základních barev barevného spektra. Je to barva monochromatického světla. Zelenou lze získat mícháním barev, kombinací žluté a modré barvy. Některé kultury (převážně v minulosti) nerozlišují mezi zelenou a modrou barvou. Mají na to jen jedno slovo, které se nově v angličtině nazývá „grue“.

Použití a symbolika zelené barvy:

Zelená barva je symbolem přírody, neboť většina rostlin má zelenou barvu, která je způsobena přítomností chlorofylu, což je zelený pigment obsažený v zelených rostlinách. Lidské oko je nejcitlivější na zelenou barvu, je to výsledek evoluce, neboť je v přírodě nejvíce rozšířená. Zrakový systém člověka a některých vyšších savců má oproti jiným živočichům třetí typ zrakových čípků, citlivých právě na zelenou barvu. Některé jihoamerické indiánské kmeny mají ve své řeči desítky výrazů pro pojmenování zelené. Zelená je tradiční barva islámu, je to barva rajských zahrad. Všeobecně označuje volno - semafore, bezpečí. V automobilových závodech značí zelená vlajka konec nebezpečí, znovuspuštění závodu. Zelená barva pozicičního světla na letadlech a lodích slouží k označení pravé strany. Na českých silnicích označuje zelená dopravní značka dálniční spojení. Kvůli schopnosti kamufláže je tradiční barvou vojenských uniforem. Zelená barva je asociována se závistí, např. ve rčení zezelenat závistí. Někdo nezkušený bývá označován za zelenáče („greenhorn“). Zelená je také jedna ze čtyř základních barev na mariášových kartách, kde je znázorněna zelenými listy. Ve spojení s přírodou symbolizuje zelená barva ekologická hnutí, např. Greenpeace („zelený mír“), nebo i politické strany s ekologickým programem, např. Strana zelených. Ideologii těchto hnutí a stran se říká zelená politika.

Geografická pojmenování:

Poutní kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře – nachází se u města Žďár nad Sázavou. Patří mezi nejvýznamnější stavby barokní gotiky architekta Jana Blažeje Santiniho-Aichela. Tento vrcholný Santiniho výtvar byl roku 1994 zařazen na Seznam světových kulturních a přírodních památek UNESCO. Kostel stojí nedaleko bývalého cisterciáckého kláštera Studnice Blahoslavené Panny Marie.

Zelená Hora – obec v okrese Vyškov.

Zelená hora – je hrad přestavěný na zámek u obce Klášter v Plzeňském kraji. Od roku 1963 je chráněn jako kulturní památka. Zelená hora - je převážně zalesněný vrch ve Výhledské vrchovině v okrese Cheb, ležící asi 4,5 kilometru západně od Chebu. Její vrchol leží v nadmořské výšce 641 metrů. Na mapě ji najdeme mezi přehradní nádrží Skalka a státní hranicí České republiky se Spolkovou republikou Německo, přesněji s Bavorskem. Na vrcholu se nachází Bismarckova rozhledna.

Zelená barva v přírodě: nezralé ovoce, paprika, hrách, květy některých rostlin, rostliny jako takové, živočichové – hmyz, brouci, žáby.

Čerpáno z www stránek.

Různé:

- **Sběr železa** proběhne **v sobotu 11. září 2021** – sběr připravte na dostupné místo před dům.
- **Svoz odpadů** – v případě komplikací se svozem odpadů, prosíme, kontaktujte přímo svozovou firmu SOP a.s. Přelouč, tel. 493 646 413, 493 646 411.
- **Omezení úředních hodin Obecního úřadu Lipoltice** – srpen 2021 - čerpání dovolené.

Sociální pomoc: Stali jste se obětí trestného činu?

Obětí trestného činu se může stát každý. Nelze spoléhat na štěstí a myslet si, že „To se mi stát nemůže“. Častou reakcí oběti může být otázka „Proč se to stalo právě mně?“ Pak následují pocity lítosti, sebeobviňování a pocit opuštěnosti. Reakcí na závažné trestné činy bývá ztráta iluze bezpečného světa. Ta může vyústit v psychické problémy, jako jsou zhoršená schopnost vnímání, špatná interpretace poskytovaných informací, zhoršená schopnost řídit svůj život, dlouhodobá úzkost a neustálý strach.

Každý člověk je v prožitku traumatu neopakovatelný. V důsledku ztráty sebeúcty a duševní stability dojde u obětí trestného činu ke snížení schopnosti řešit vzniklé problémy. Důležité je mít někoho, kdo umí pomoci. Obrovskou podporou bývají blízké osoby a odborníci, kteří vrací oběti trestných činů zpátky do života. V poradně Bílého kruhu bezpečí vám poskytneme právní informace, psychologické a sociální poradenství a praktické rady a informace. Nabízíme bezpečný prostor a podporu při ventilaci svých oprávněných emocí, srozumitelné informace o právech obětí trestných činů a rady, jak na tato práva dosáhnout. Dále vám můžeme pomoci zhodnotit aktuální situaci a stanovit si nezbytné kroky k nápravě škod, vč. znovuoživení pocitu bezpečí. Pokud jste se vy nebo vaši blízcí stali obětí trestného činu, můžete se obrátit na pobočku Bílého kruhu bezpečí v Pardubicích. Poradna sídlí v Pardubicích, tř. 17. listopadu 237 (Dům služeb). Kontaktní telefon je 732 923 462 nebo můžete volat na celorepublikovou nonstop Linku pomoci obětem kriminality a domácího násilí 116 006.

Mgr. Jana Nováková, Bílý kruh bezpečí, z.s., Pardubice

MUDr. Jana Černá, Přelouč

Přechodná ordinační doba

Pondělí	8,00 – 10,00 hod.
Úterý	13,00 – 15,00 hod.
Středa	8,00 – 10,00 hod.
Čtvrtek	8,00 – 10,00 hod.
Pátek	7,00 - 9,00 hod.

NEORDINUJE

26.7. 2021

2.8., 9.8., 16.8., 23.8., 30.8. 2021

Zástup: MUDr. Hana Gippová

nám. Republiky 12, Pardubice

tel. č. 466 026 810, 466 026 811

Do ordinace chodte pouze v akutních případech, po předchozí domluvě. Pro trvale brané léky volejte 466 952 353.

Základní škola a mateřská škola Lipoltice

Den Země

Den Země tento rok připadl na čtvrtek 26. dubna, ale téma „Země“ žáky základní školy provázelo celý týden. V pondělí, během výtvarné výchovy, žáci malovali vlastní ztvárnění Země. Někteří použili příklad z mytologie, jako je například „Strom života“ a jiní planetu samotnou. V úterý o pracovních činnostech si každý žák poskládal nádhernou skládačku „Nebe, peklo, ráj“, malou knížku o ekologii s krásnými ilustracemi i omalovánkami a planetu Zemi jako smajlíka. Z důvodu vládních nařízení o homogenitě skupin, proběhl letošní sběr odpadu ve dvou skupinách, ve dvou různých dnech. V úterý vyrazila první skupina vedená paní učitelkou Čechalovou napříč Lipolticemi. Druhá skupina pod dohledem vychovatelky Mrštinové pročešávala lipoltický lesík ve středu. Žáci byli vybaveni odpadkovými pytlíky a rukavicemi, které

poskytla Obec Lipoltice. Mnohokrát děkujeme. Více informací se dozvíte na internetových stránkách školy <http://www.zmslipoltice.cz> - Základní škola – Fotogalerie 2020-2021 - Den Země. Ve čtvrtek a v pátek se povídání o Zemi vmísilo i do ostatních předmětů, jako český jazyk nebo matematika. Žáci se při hodinách učili nejen učivo povinné, ale zároveň zábavnou a hravou formou sbírali i nové informace o našem světě. Během přírodovědy a prvouky se žáci seznámili s tříděním odpadu a poznali jeho škodlivé účinky v přírodě. Rozšířili si také znalosti, jak přírodě pomáhat nejen na Den Země, ale i v běžném životě.
Lucie Mrštinová

Projektový týden „ Pálení čarodějnic “

„Černé chlupy, žabí slina,
jeden dráp a pak šupina,
křídlo, slzu, vlasy tři,
hvězdným prachem nešetři.

Přidej ještě zlatý zub,
Kapku rosy a jed z hub.
Ať z ošklivé babice,
je rázem krásná mladice.“

Do tajuplného světa lektvarů, kouzel, bylinek a čarodějnic jsme se přenesli v týdnu od 26. 4. – 30. 4. 2021. Tento rok připadla filipojakubská noc (pálení čarodějnic) právě na pátek 30. 4. Mnozí lidé mají tento den spojený s pálením ohňů, opékáním buřtů a vírou v čarodějnice. Postupem let zanikl křesťanský význam tohoto zvyku, který spočíval v ochraně proti magii. I dnešní děti mají tento den spojený s radovánkami, kostýmy a sociálním setkáváním.

Prostřednictvím projektového týdne, kdy se téma pálení čarodějnic promítalo všemi předměty, měly děti za úkol získat všechny ingredience ke kouzelnému elixíru mládí, který by pomohl čarodějnici Agátě omládnout a letět na oslavu filipojakubské noci, které se směly zúčastnit pouze čarodějnice mladší než 380 let. Za každý správně splněný úkol žáci dostávali kartičky s názvem ingredience a schovávali si je do předem vyrobených kotlíků. Zdolávali jsme početní, logické i manuálně dovednostní úkoly. Mnohé děti mohly předvést svůj spisovatelství talent a psaly veselý či smutný příběh, který by rozesmutil anebo rozveselil jednorožce do takové míry, aby uronil svou slzu. Poznávali jsme jarní rostlinky, tvořili herbáře a vyráběli čarodějnický sliz. Vyvrcholením celého týdne byl páteční den, kdy jsme díky získaným ingrediencím mohli připravit magický elixír mládí, který omladil čarodějnici Agátu. Díky nám se mohla večer vypravit na kouzelný čarofestival.

Za své zásluhy žáci od čarodějnice Agáty obdrželi drobné odměny. Věříme, že se dětem tento projektový týden líbil a doufáme, že se nám příště podaří připravit stejně zajímavý projekt, jako byl tento.

Mgr. Lucie Čechalová

Čarodějnice

Pálení čarodějnic neboli filipojakubská noc, mezi dětmi tento den spíše známý jako čarodějnice, se uskutečnil 30. dubna. V programu, který se promítl do všech vyučujících předmětů, žáky doprovázela čarodějnice Agáta. Agátě se nedopatřením dostal dopis s pozvánkou na sraz čarodějnic mladších 380 let, což ona nebyla. Proto se rozhodla, že použije omlazující lektvar. A právě ingredience potřebné na tvorbu lektvaru, pomáhají získat děti pomocí různých úkolů. Jedna z ingrediencí byla slza jednorožce. Úkol k jejímu získání bylo buď jednorožce rozbrečet smutkem, nebo smíchem pomocí příběhu. A tato zadání měla i svá pravidla. Pokud žák chtěl jednorožce rozbrečet, musel napsat krátký smutný příběh, ve kterém se musela objevit slova netopýr, měsíc a moucha. Ale pokud žák chtěl jednorožce rozsmát, v krátkém příběhu musel použít slova klobouk, žába a koště. Nejpovedenější krátký příběh „Slza jednorožce“ byl napsán žákyň 5. ročníku Jiřkou Míčovou.

Lucie Mrštinová

Slza jednorožce

Na nose měla velkou bradavici, na ni dlouhý černý chlup a na něm blechu! Byla to čarodějnice, které se všechno pletlo. Když chtěla začarovat vlkodlaka v koště, na kterém by mohla létat, začarovala ho v žábu, která jí skočila do klobouku. Ta žába nechtěla klobouk opustit a pořád se smála a vypravovala vtipy.

Například:

Maminka říká synovi: „Když se ti tak líbí Harry Potter, nechceš být také kožním lékařem?“

„Ale Harry Potter nebyl kožní lékař...“

„Opravdu? Tak proč pořád mluvíš o bradavicích?“

Čarodějnice nebyla moc nadšená, ale po chvíli se jí to začalo líbit. A proto si založila WhatsApp skupinu, která se jmenovala „Čarodějnické drby“. S ostatními čarodějnicemi sdílela všechny vtípy.

Jitka Míčová

Projektové vyučování na téma „Harry Potter“

„Vítejte ve škole čar a kouzel v Bradavicích. Za těmito dveřmi vás moudrý klobouk zařadí do jedné ze čtyř kolejí. Po dobu vašeho studia bude kolej něco jako vaše rodina. Za každý úspěch body získáte, za každý nezdár o body přijdete,“ jako ze známého filmu zaznělo školou v pondělí 31. května 2021 a žákům se otevřel svět Harryho Pottera jako na dlani. Na chodbách je čekala výzdoba v podobě velkého chlupatého pavouka, záhadných spisů, historických knih o vzniku Famfrpálu, základy pohybů hůlky a znaky jednotlivých kolejí. Ve třídě si děti prostřednictvím losování z kouzelného klobouku zvolily kolej.

O výtvarné výchově tvořili žáci různé varianty znaků kolejí i školy Bradavic. Mohli si vyzkoušet kresbu hlavních postav z filmu podle

videonávodu a osovou souměrnost při dokreslování poloviny portrétu. Při pracovních činnostech si každý utvořil svou kouzelnou hůlku ze samotvrdnoucí hmoty.

V českém jazyce, matematice i v anglickém jazyce se objevovaly kvízy a učivo se zaměřením na toto téma. Ve čtvrtek 3. června 2021 od rána čekal na děti dlouhý program ze světa čar a kouzel. Všechny děti se dostavily v barvách své koleje. V týmech následně hrály různé hry na téma Harry Potter jako například Dobble, Kolo štěstí, osmisměrky a Milionář. V průběhu těchto aktivit se děti mohly nechat vyfotografovat ve fotokoutku jako kouzelník nebo jako hledaný černokněžník. V deset hodin se všichni vydali na lipoltické hřiště, kde bylo připraveno hřiště pro Famfrpál. Děti byly rozděleny do svých družstev. Na každé straně byly tři kruhy a jedno družstvo. Uprostřed ležely tři míče, z nichž každý měl svou funkci, stejně jako hráči v družstvu. Družstva byla tvořena po pěti nebo šesti žácích a každý žák měl svou funkci - brankář, odrážec, střelec a chytač. Závěr dne byl zakončen sledováním vybraného dílu Harry Potter a Tajemná komnata během odpolední družiny.

Základní škola Lipoltice

Školní výlet Turkovice

Konečně jsme si mohli splnit dávné přání, které nám přezabila situace ohledně koronaviru, že navštívíme Turkovice, odkud pochází někteří žáci naší školy. Průvodkyní se nám stala maminka našeho žáka - paní Soňa Vášová, místostarostka Obce Turkovice, které chci tímto za vše poděkovat.

Turkovice leží na západní hranici Pardubického kraje, 10 kilometrů jižně od Přelouče, na hřebeni Železných hor a je to nejvýše položená vesnice bývalého Pardubického okresu (cca 350 m.n.m.). První písemná zmínka o Turkovicích pochází z roku 1257, její jméno je odvozené od slova Tur - latinsky skot.

První naše kroky po příjezdu do Turkovic vedly na obhlídku obce. Mezi nepřehlédnutelné dominanty patří především raně gotický kostel sv. Martina postavený pravděpodobně ve třináctém století, poprvé je připomínán v roce 1348, a fara, která byla postavena stejně jako původní budova školy roku 1720. Žáci porovnávali budovu staré školy s naší školou a usoudili, že se tyto budovy podobají jako vejce vejci. Současná podoba školy, bohužel od roku 1986 uzavřené školy, pochází z roku 1839.

Historie vesnice je úzce spojena se šlechtickými rody vlastníci Podhořanské panství, především s rodem Gerštorfů a později Pachtů z Rájova. My jsme zhlédli náhrobky rodu Gerštorfů v opěrné zdi zdejšího hřbitova. Při cestě do kovárny jsme se seznámili se znakem obce, který vychází barevně ze znaku šlechtického rodu Gerštorfů - v červeno-černě polceném štítě stříbrný hrot se vztyčeným černým mečem, provázený dvěma býčími hlavami, vpravo stříbrnou a vlevo zlatou.

Dále jsme se vydali za uměleckým kovářem. Umělecký kovář Lukáš Kučera se vyučil kovářskému řemeslu, následně vystudoval Střední umělecko-průmyslovou školu v Turnově. Po maturitě své první pracovní zkušenosti získal v kovářské dílně v Hlinsku a později se vydal do dílny R. Giordaniho v Itálii, kde zůstal dva roky. Po svém návratu si otevřel vlastní kovárnu v Turkovicích. V jeho dílně vznikají jedinečná kovářská díla, která svým výjimečným způsobem dotvářejí místa, pro která jsou určena. Na první dílo Lukáše Kučery jsme narazili na návsi u vodní plochy, a to na „Ryba a kované zábradlí“. Při obchůzce Turkovicemi jsme měli možnost ještě vidět plastiku „Oheň ze země a z nebes“, která vznikla při prvním setkání uměleckých kovářů v roce 2014.

Představuje jeden z důležitých geologických procesů na zemi – vulkanickou činnost, jejíž stopy jsou viditelné i v Železných horách. Další kovářské díla jsme obdivovali na faře - „Strážný anděl“, který dohlíží na zdejší faru, znak na kovárně a dílo „Dosažení cíle“ – řetězec předávání vědomostí dalším generacím. Další dílo „Kovaný řetěz“ kolem pomníku padlých v I. světové válce jsme z důvodu času nenavštívili. Jeho práci můžete vidět v galeriích ve Vídni, Bruselu či v Praze. Až budete mít čas na procházku, doporučuji zavítat do Turkovic. Více také reportáž na ČT 1 Toulavá kamera. Dohledáte na stránkách Obce Turkovice.

Další zastávka byla farní vyhlídka. Tam se nám nabídl nádherný výhled na kotlinu od Kolína přes Kutnou Horu, Čáslav, Golčův Jeníkov. Na opačnou stranu, k severovýchodu a severu, přes sníženinu Labe, jsou při dobré viditelnosti patrné Orlické hory, Krkonoše, hrad Trosky nebo vrchol Ještědu. Mlžný opar nám neumožnil vše vidět, ale i tak vyhlídka stála za to.

Občerstvení zmrzlinou jsme se vydali hledat POHÁDKOVÝ POKLAD. Čekalo nás vyluštění 20 hádanek. Poklad jsme objevili ve větvích stromu a spravedlivě rozdělili. K obědu jsme si opekli uzeninu. Další naše kroky vedly za zvířátky. Čekalo nás pohlázení a pochování malých zvířátek u paní Vášové (morčata, želva, pesek, kuřátka) a návštěva u chovatelů lam, koz, oslů, ovcí a dalších zvířátek. Více se dozvíte z internetových stránek naší školy www.zmslipoltice.cz v sekci Fotogalerie - Výlet do Turkovic, kde Vás krok po kroku provedeme našim výletem na 231 fotografiích.

A co závěrem dodat? Výlet předčil naše očekávání a největší odměnou byla radost dětí v jejich očích! A to nás nejvíc naplňuje.

Vladka Nalezinková

Zakončení školního roku

30. červen je neodmyslitelně spjat s ukončením školního roku a předáváním vysvědčení. Nejinak tomu bylo i v naší škole. Celým školním rokem nás provázela mimořádná opatření týkající se koronaviru. I pro děti byl tento rok náročný hlavně v době distančního vzdělávání. Všichni jsme si vědomi toho, jak je to náročné a obtížné pro všechny rodiče, vyučující.

Utelo to jako voda, když jsem poprvé na začátku školního roku 2016 – 2017 vítala ve škole deset párů očí nových prvňáčků, které na mě hleděly s nejistotou, co je všechno čeká. Po odstěhování jedné žákyně v 1. ročníku jich zůstalo 9. Dnes jsou z nich velmi dobří žáci 5. ročníku. Mohu je pochválit za snaživost a odvedenou práci. O tom svědčí i fakt, že z 9 žáků máme u 6 žáků samé jedničky a jednomu utekly tak říkajíc o prsa. Dnešní den byl pro tyto žáky tak trochu výjimečný. Dnes se loučili se svými spolužáky a učiteli. Neubránili jsme se ani slzičkám. I ty k závěru roku patří! Rozprchnou se nám na ZŠ do Přelouče a do Choltic.

Popřáli jsme jim, aby se jim na novém působišti líbilo, aby zúročili všechno, co se naučili v naší škole a vykročili pravou nohou. Rozloučit se s nimi přišli i zástupci Obce Lipoltice. Kéž by takových žáků bylo víc. Slušivá trička na rozloučenou zaplatila paní Lucie Sedmáková, které tímto mnohokrát děkujeme. Všem se moc líbí!

S koncem školního roku začíná vytoužené období klidu, pohody a relaxace. Přestože nám korona trošičku zamíchala s plány na letošní prázdniny a dovolenou, myslím si, že si i tak můžete toto období užít. Přeji Vám, svým kolegům, žákům, i vašim nejbližším především otevřené oči a srdce, abyste si dokázali všemi smysly vychutnat ty nádherné příhody, které vám život o letních prázdninách nadělí. KRÁSNÉ PRAZDNINY!
Mgr. Vladka Nalezinková

Pasování předškoláků mateřské školy Lipoltice - fotogalerie

Společenská kronika

Životní výročí:

- Duben: Zetek Miroslav, Písařík Tomáš, Hrdá Naděžda
 Květen: Petrásková Miroslava
 Červen: Kryštofková Bedřiška, Čeřovský Vlastimil, Pemlová Marie, Bakešová Jana, Stýblová Oldřiška, Vančurová Jaroslava

Srdečně blahopřejeme.

Pozvánky

Letní kino na fotbalovém hřišti Lipoltice

- o pátek 30. července 2021 od 21,00 hod., nový český film „Bábovky“

Chatová oblast Sovoluská Lhota „Osada hněvu“

- o sobota 31. července 2021 – nohejbal
- o sobota 7. srpna 2021 - tenis
- o sobota 21. srpna 2021 – karneval

